

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/2153
Karar No : 2009/3842

Davacı : Çimbeton Hazır Beton ve Prefabrik Yapı Elemanları Sanayi ve
Ticaret A.Ş.

Vekilleri : Av. Dr. Metin Günday, Av. Dr. Nurkut İnan
Büyükelçi Sok. No:20/5 Kavaklıdere/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Meltem Türkoğlu - Aynı adreste

Davanın Özeti : Ege Bölgesinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 19.10.2006 tarih ve 06-77/991-286 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının; Kurul kararında belirtilen davranışların, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir anlaşmanın varlığını ortaya koymadığı, ceza takdirinde hataya düşüldüğü, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin son iki fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Ege Bölgesi'nde hazır beton pazarında faaliyet gösteren aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlâlinde bulunduğu yapılan soruşturma sonucunda saptandığı belirtilerek, davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyası ile Dairemizin E:2005/7387 sayılı dava dosyasındaki bilgi ve belgeler, mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirildiğinde; dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri sonucuna varılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Ancak, Rekabet Kurulu kararıyla, 2000, 2001 ve 2002 yıllarında fiyat tespiti ve pazar paylaşımı davranışlarıyla ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, Kurul'ca davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden, soruşturma açılması tarihi esas alınarak 2002 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelir üzerinden para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle, dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı Mehmet KARAOĞLU'nun Düşüncesi : Dava; davacı şirkete, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4.maddesinin ihlal edildiği gerekçesiyle para cezası verilmesine ilişkin 19.10.2006 tarih ve 06-77/991-286 sayılı Rekabet Kurulu kararının (davacı şirkete yönelik kısımlarının) iptali istemiyle açılmıştır.

Davacının, 4054 sayılı Kanun'un 4.maddesinin son iki fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası ciddi bulunmamıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/2153
Karar No : 2009/3842

4054 sayılı Kanunun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş, 3. maddesinde, Teşebbüs, "piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak tanımlanmış, yasanın 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan doğruya veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, bu maddenin son iki fıkrasında da; "Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." hükmü yer almış bulunmaktadır.

Anılan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin 2. fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği belirtilmiştir.

Rekabete aykırı davranışlar nedeniyle idari para cezası uygulanırken, eylem tarihinden bir yıl önceki mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerin tümü üzerinden para cezasının hesaplanması gerekeceği kuşkusuzdur.

Dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerle, konuya ilişkin işlem dosyasının incelenmesinden; aralarında davacı şirketin de bulunduğu hazır beton pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin, 11.03.2000 tarihinde İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak uygulamaya konulan ve Temmuz 2000 itibariyle yürürlükte olan pazar paylaşımı (müşteri paylaşımı ve tonaj tespiti) ve fiyat tespiti anlaşmasına katıldıkları, 2001 yılının Ağustos ayında İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak rakiplerle müşteri paylaşımına ilişkin bir anlaşmaya katıldıkları, 2001 yılının Eylül ayında rakiplerle uyumlu eylem halinde tonaj tespitinde buldukları, 2002 yılının Mayıs ayında Aydın Bayındırlık ve İskan müdürlüğü tarafından açılan 19 adet ilköğretim okulu inşaatı ihalesinde, kazanan müteahhitlerin söz konusu işlerinin ve bölgedeki diğer bazı büyük inşaat işlerinin paylaşımında anlaşmış oldukları, 2002 yılında çoğunluğu Mayıs ayında olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZSU Genel Müdürlüğü tarafından

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/2153
Karar No : 2009/3842

açılan dere ıslahı ve genel amaçlı inşaat ihalelerini kazanan müteahhitlerin paylaşımı anlaşmasına katıldıkları, 2002 yılının Nisan-Ekim arası döneminde İzmir,Aydın,Manisa ve Burhaniye hazır beton pazarlarında rakiplerle uyumlu eylem halinde eş zamanlı fiyat artırımında buldukları anlaşılmakta olup; sabit olan bu davranışları nedeniyle, davacı şirketçe 4054 sayılı Kanunun 4.maddesinin 2000,2001 ve 2002 yıllarında rakiplerle anlaşarak fiyat tespiti ve pazar paylaşımı suretiyle ihlal edildiğinin açık olması karşısında, Kurul'ca davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki mali yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelir üzerinden para cezası verilmesi gerekirken, 2002 yılı net satışlarının %1'i oranında olmak üzere verilen para cezasına ilişkin dava konusu kararın davacı şirkete ilişkin kısımlarında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Tarafların diğer iddiaları ise yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle dava konusu Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptaline karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, duruşma için önceden belirlenen 07.04.2009 tarihinde davacı vekili Av. Dr. Metin Günday ile davalı Kurum'u temsilen Kurum rekabet uzmanı Hilmi Bolatoğlu'nun geldikleri, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenerek gereği görüldü;

Dava, Ege Bölgesinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri belirtilerek, aynı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 19.10.2006 tarih ve 06-77/991-286 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

Davacı şirketin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin son iki fıkrasının Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası ciddî bulunmamıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra, altı bent halinde özelliği olan haller sayılmış; maddenin sondan bir önceki fıkrasında, bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda, piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesinin, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil edeceği, son fıkrasında ise, ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her birinin uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabileceği hükme bağlanmıştır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/2153
Karar No : 2009/3842

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında da, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirinin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Bu düzenlemeler uyarınca, Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan davranışların işlenmesi ve bu durumun Kurul'ca saptanması halinde, saptanan davranışın işlem tarihi dikkate alınarak para cezasına konu teşkil edeceği açık bulunduğundan, ilgililerin eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden cezalandırılması gerekli bulunmaktadır.

Dava dosyası ile Dairemizin E:2005/7387 sayılı dava dosyasındaki bilgi ve belgeler, sözü edilen mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirildiğinde; Ege Bölgesi'nde hazır beton pazarında faaliyet gösteren aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin, 11.03.2000 tarihinde İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak uygulamaya konulan ve Temmuz 2000 itibarıyla yürürlükte olan pazar paylaşımı (müşteri paylaşımı ve tonaj tespiti) ve fiyat tespiti anlaşmasına katılması, 2001 yılının Ağustos ayında İzmir hazır beton pazarına yönelik olarak rakiplerle müşteri paylaşımına ilişkin bir anlaşmaya katılması, 2001 yılının Eylül ayında rakiplerle uyumlu eylem halinde tonaj tespitinde bulunması, 2002 yılının Mayıs ayında Aydın Valiliği Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü tarafından açılan 19 adet ilköğretim okulu inşaatı ihalesinde, kazanan müteahhitlerin söz konusu işlerinin ve bölgedeki diğer bazı büyük inşaat işlerinin paylaşımı anlaşmasına katılması, 2002 yılında çoğunluğu Mayıs ayında olmak üzere, İzmir Büyükşehir Belediyesi İZSU Genel Müdürlüğü tarafından açılan dere ıslahı ve genel amaçlı inşaat ihalelerini kazanan müteahhitlerin paylaşımı anlaşmasına katılması, 2002 yılının Nisan-Ekim arası döneminde İzmir, Aydın, Manisa ve Burhaniye hazır beton pazarlarında rakiplerle uyumlu eylem halinde eş zamanlı fiyat artırımında bulunması davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri sonucuna varılmaktadır.

Ancak, yukarıda da belirtildiği üzere, rekabete aykırı davranışları nedeniyle idarî para cezası uygulanırken, davacı şirketin eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden para cezasının hesaplanması gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Kurum kayıtlarına çeşitli tarihlerde intikal eden şikâyetler üzerine, Kurul'un 20.02.2003 tarih ve 03-11 sayılı toplantısında, şikâyet konusu iddialarla ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla ilgili şirketler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verildiği, önaraştırma raporunun Kurul'un 24.04.2003 tarih ve 03-27 sayılı toplantısında görüşülmesi sonucu, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edilip edilmediğinin tespit edilmesi amacıyla sözü edilen şirketler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/2153
Karar No : 2009/3842

soruşturma açılması yolunda karar alındığı, yapılan soruşturma sonucunda alınan dava konusu Rekabet Kurulu kararında da, fiyat tespiti ve pazar paylaşımı konusunda 2000, 2001 ve 2002 yıllarında yapılan tespitlerle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle, aralarında davacı şirketin de bulunduğu söz konusu eylemleri gerçekleştiren hazır beton üreticisi teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2002 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirin % 1 oranında olmak üzere ayrı ayrı idarî para cezası ile cezalandırılmalarına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; 2000, 2001 ve 2002 yıllarında fiyat tespiti ve pazar paylaşımı davranışlarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden, Kurul'ca soruşturma açılması tarihi esas alınarak 2002 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî gelir üzerinden para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; Rekabet Kurulu'nun 19.10.2006 tarih ve 06-77/991-286 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 125,40-TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.250-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 07.04.2009 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Turan	Zümrüt	Gürsel
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	MEKİK
	(X)			

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 68,40-TL
Posta Gideri : 57,00-TL
TOPLAM : 125,40-TL

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2007/2153
Karar No : 2009/3842

(X) KARŞI OY :

Dava, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek, para cezası verilmesi hakkındaki Rekabet Kurulu'nun 19.10.2006 tarih ve 06-77/991-286 sayılı kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmış, Dairemizin 07.05.2007 tarih ve E:2007/2153 sayılı kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 2000, 2001 ve 2002 yıllarında ihlâl edildiğinin saptanması nedeniyle, Kurul'ca davacı şirketin, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2001 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri üzerinden cezalandırılması gerektiği belirtilmek suretiyle Kurul kararının yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Yargı kararı gereğince, Rekabet Kurulu tarafından yeniden 25.09.2008 tarih ve 08-56/898-358 sayılı karar alınmış, davacı şirket tarafından da bu kararın iptali istemiyle Dairemizin E:2009/888 sayılı esasında kayıtlı dava açılmıştır.

Rekabet Kurulu tarafından yeni bir karar alınması, bu kararın iptali istemiyle Dairemiz'de de davanın açılmış bulunması karşısında bu dava konusuz kalmış bulunmaktadır.

Davacı şirket tarafından açılan yeni davada uyuşmazlığın esası hakkında karar verileceğinden, konusuz kalan dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına kararı verilmesi gerektiğinden, uyuşmazlığın esasına yönelik olarak alınan çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye

ALÖZTÜRK

